

Sygn. akt VIII U 2702/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy P. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale zainteresowanego W. Z.

o podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne

na skutek odwołania P. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 maja 2011 r. nr (...) zmienionej decyzją z dnia 11 marca 2014 r.

nr (...)

1. umarza postępowanie w zakresie w jakim zaskarżona decyzja z dnia 5 maja 2011 r. została zmieniona decyzją z dnia 11 marca 2014 r., tj. w zakresie ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz zdrowotne ubezpieczonego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od 10 lipca 2000 r. do 22 grudnia 2000 r.,

2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt: VIII U 2702/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżoną decyzją z dnia 5.05.2011 r. stwierdził, że podstawa wymiaru składek ubezpieczenia P. Z. podlegającego ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą u płatnika składek (...) S.C. wynosi miesięcznie: w okresie od lipca do sierpnia 2000 r. 1.121,19 zł na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, 1.121,19 zł na ubezpieczenie wypadkowe, 1.121,19 zł na ubezpieczenie zdrowotne, w okresie od września do listopada 2000 r. 1.121,87 zł na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, 1.121,87 zł

na ubezpieczenie wypadkowe, 1.121,87 zł na ubezpieczenie zdrowotne, oraz w okresie obejmującym grudzień 2000 r. 1.143,46 zł na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, 1.143,46 zł na ubezpieczenie wypadkowe, oraz 1.143,46 zł na ubezpieczenie zdrowotne.

Powyższą decyzję zaskarżył ubezpieczony odwołaniem z dnia 7.06.2011 r. W celu uzasadnienia swoich żądań ubezpieczony wskazał, że zaskarżona decyzja została wydana w sposób błędny, albowiem dotyczy okresu od lipca 2000 r. do grudnia 2000 r., co wskazuje, że składki stwierdzone w decyzji są przedawnione. Z powyższego względu odwołujący wniósł o umorzenie składek.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. ZUS wyjaśnił, że wobec ustalenia, iż ubezpieczony w okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r. posiadał inny tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, a przez to nie podlegał ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu jako żołnierz niezawodowy w służbie czynnej, zobowiązał skarżącego do złożenia dokumentów rozliczeniowych za w/w okres. Do złożenia poprawnej dokumentacji rozliczeniowej organ rentowy zobowiązał również Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Lądowych we W. i Jednostkę Wojskową Nr (...) w C.. Z uwagi na fakt, że ubezpieczony pomimo wezwania nie złożył wymaganych dokumentów rozliczeniowych, oddział zaskarżoną decyzją z urzędu ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za miesiące i w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy nadmienił również, że w skarżonej decyzji poinformował odwołującego o obowiązku przekazania do ZUS dokumentów związanych z ubezpieczeniami społecznymi określone w ustawie, a dotyczące okresu objętego decyzją, w terminie 7 dni. ZUS zaznaczył jednocześnie, że w/w rozstrzygnięcie, nie jest decyzją wymiarową, ale decyzją ustalającą właściwą podstawę wymiaru składek i zgodnie z nią powinien złożyć poprawną dokumentację ubezpieczeniową.

W sprawie VIII U 1275/11 Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 11.07.2012 r. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 5.05.2011 r. i stwierdził, że odwołujący nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od lipca 2000 r. do grudnia 2000 r. Sąd zarządził również oddzielną rozprawę w przedmiocie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za okres od lipca 2000 r. do grudnia 2000 r.

Przedmiotem postępowania w rozpoznawanej sprawie pozostaje zatem wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za okres od lipca 2000 r. do grudnia 2000 r.

Postanowieniem z dnia 21.09.2012 r. zawieszono postępowanie w niniejszej sprawie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie o sygn. akt VIII U 1275/11 o ustalenie obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, wyrokiem z dnia 11.09.2013 r., w sprawie o sygn. akt III AUa 2158/12 oddalił apelację ZUS od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 11.07.2012 r. W uzasadnieniu w/w wyroku Sąd ten wskazał m.in., że w spornym okresie tj. od 10 lipca do 22 grudnia 2000 r., ubezpieczony nie wykonywał żadnych czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, a przerwa w wykonywaniu działalności gospodarczej spowodowana była rzeczywistym jej zaprzestaniem. Sąd Apelacyjny stwierdził, że w związku z pełnieniem przez ubezpieczonego służby wojskowej w Szkole Oficerskiej we W., w okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r., pozostającej w znacznej odległości od siedziby spółki (...), odwołujący nie brał udziału w jakichkolwiek czynnościach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W związku z powyższym rozstrzygnięciem Sądu, ZUS wydał w dniu 19.11.2013 r. decyzję w której zmienił okres podlegania ubezpieczeniom ustalony w decyzji z dnia 25.04.2012 r., poprzez stwierdzenie, że ubezpieczony jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 1.11.1999 r. do 9.07.2000 r., od 23.12.2000 r. do 28.02.2001 r. W/w decyzji odwołujący nie zaskarżył i w związku z tym rozstrzygnięcie to uprawomocniło się.

W konsekwencji wydania decyzji z dnia 19.11.2013 r. organ rentowy zmienił decyzję z dnia 5.05.2011 r. w zakresie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia skarżącego, podlegającego ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą zgłoszonego u płatnika składek (...) S.C. W/w decyzją ZUS ustalił, że podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne rentowe, wypadkowe oraz obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne wynoszą: za lipiec 2000 r.- 325,51 zł, a za grudzień 2000 r. 331,97 zł.

Z uwagi na powyższe okoliczności, ZUS w piśmie z dnia 14.03.2014 r. wniósł o umorzenie postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spółka (...) prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miejskiego w G. w okresie od 1.11.1999 r. do 28.02.2001 roku.

Wspólnikami w/w spółki byli odwołujący P. Z. i jego ojciec W. Z..

Przedmiotem prowadzonej działalności gospodarczej była budowa domów jednorodzinnych.

Spółka (...) rozliczała się z podatku dochodowego na zasadach ogólnych w formie podatkowej książki przychodów i rozchodów.

W okresie funkcjonowania w obrocie, spółka zatrudniała stale na podstawie umowy o pracę jednego pracownika mającego uprawnienia kierownika budowy, będącego zaopatrzeniowcem i korzystała z usług podwykonawców.

Odwołujący był wspólnikiem (...) S.C. w G. w okresie od 1.11.1999 r. do 28.02.2001 r., natomiast od dnia 1.03.2001 r. w/w działalność gospodarcza działająca pod firmą (...) była prowadzona jednoosobowo przez ojca skarżącego do nadal.

Jak ustalono w sprawie o sygn. akt VIII U 1275/11, ubezpieczony w okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r., nie prowadził faktycznie działalności gospodarczej w Spółce (...) w związku z pełnieniem przez niego niezawodowej czynnej służby wojskowej, najpierw w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Lądowych we W. od 10.07.2000 r. do 31.10.2000 r., a następnie w Jednostce Wojskowej nr (...) w miejscowości C. województwo (...) od 1.11.2000 r. do 22.12.2000 r.

W okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r., nie miał on poza tytułem ubezpieczenia społecznego jako żołnierz niezawodowy od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r., innego tytułu ubezpieczenia społecznego, ani też emerytalno - rentowego, zwłaszcza nie był on nigdzie zatrudniony jako pracownik oraz nie pobierał emerytury lub renty lub zasiłku dla bezrobotnych.

W okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r. w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej w Szkole Oficerskiej w odległym o około 200 km W. oraz Jednostce Wojskowej na W., odwołujący nie uczestniczył faktycznie w jakichkolwiek pracach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez Spółkę (...) w G..

Ubezpieczony nie uczestniczył w okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r., zarówno przy jakichkolwiek czynnościach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez spółkę (...), zwłaszcza przy jej reprezentacji, kierowaniu jej pracami, przy rozmowach z klientami i podwykonawcami, przy sporządzaniu dokumentacji projektowej i przetargowej, przy kierowaniu pracami budowlanymi przy wykonywaniu jakichkolwiek prac budowlanych, a także przy sporządzaniu kosztorysów i zatwierdzaniu faktu, a także przy prowadzeniu (...) Spółki (...). (...) spółki (...) prowadziło wtedy Biuro (...) z siedzibą w G..

Odwołujący w okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r. był osobą całkowicie skoszarowaną i przyjeżdżał do rodziny sporadycznie w ramach przepustek na weekendy. Spółka (...) w 2000 r. nie osiągała zysku do podziału i skarżący nie uczestniczył w ich podziale za 2000 r.

Ponadto na podstawie zeznań ubezpieczonego Sąd ustalił, że w dniu 24.06.2000 r. ubezpieczony zawarł związek małżeński i w związku z tym od tej daty przebywał na urlopie do dnia 10.07.2000 r.

W okresie od 23.12.2000 r. do 31.12.2000 r. ubezpieczony przebywał na przepustce wojskowej, udzielonej w związku z okresem świątecznym.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o: akta organu rentowego, akta sprawy o sygn. VIII U 1275/11, oraz zeznania ubezpieczonego złożone w niniejszej sprawie (k. 48).

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny i w związku z tym mogący stanowić podstawę prawdziwych ustaleń w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że stosownie do treści art. 477¹³ k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

W związku z faktem, że ZUS decyzją z dnia 11.03.2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 5.05.2014 r., w ten sposób, że uwzględnił częściowo żądanie skarżącego, oraz z uwagi na oświadczenie pełnomocnika ubezpieczonego, który wyraził zgodę na umorzenie postępowania w zakresie w jakim organ rentowy decyzją z dnia 11.03.2014 r. zmienił zaskarżoną decyzję, Sąd umorzył postępowanie w zakresie w jakim zaskarżona decyzja z dnia 5.05.2011 r. została zmieniona decyzją z dnia 11.03.2014 r. Sąd umorzył zatem postępowanie w zakresie ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz zdrowotne ubezpieczonego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r.

W pozostałej części Sąd odwołanie oddalił.

Zgodnie z treścią art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Stosownie do treści art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne m.in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 powoływanej ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Z kolei z treści art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Stosownie do treści art. 23 ust. 1 w/w ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Natomiast zgodnie z treścią art. 46 ust. 1-3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

2. Rozliczenie składek, o których mowa w ust. 1, oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych podlegających rozliczeniu na poczet składek następuje w deklaracji rozliczeniowej według ustalonego wzoru. Nie podlegają rozliczeniu w deklaracji rozliczeniowej zasiłki wypłacone przez płatnika bezpodstawnie.

3. Deklarację rozliczeniową oraz imienne raporty miesięczne płatnik składek przekazuje bezpośrednio do wskazanej przez Zakład jednostki organizacyjnej.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony był zobowiązany do opłacania składek od rzeczywistej podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne odwołującego w okresie od 1.07.2000 r. do 9.07.2000 r. oraz w okresie od 23.12.2000 r. do 31.12.2000 r.

Zasadnym w tym miejscu jest wskazanie, że zarówno Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku z dnia 11.07.2011 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 1275/11, jak i Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 11.09.2013 r., w sprawie o sygn. akt III AUa 2158/12 stwierdził, że ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie lipca i sierpnia 2000 r., jednakże Sąd ten orzekł jedynie o okresie od 10.07.2000 r. do 22.12.2000 r., bez jednoznacznego przesądzenia o okresach od 1.07.2000 r. do 9.07.2000 r. oraz od 23.12.2000 r. do 31.12.2000 r.

Sąd uznał, że ZUS w sposób prawidłowy ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w w/w okresach spornych .

Z postępowania dowodowego wynika, że w okresie od 1.07.2000 r. do 9.07.2000 r. ubezpieczony przebywał na urlopie w związku z uroczystością ślubu. Z kolei w okresie od 23.12.2000 r. do 31.12.2000 r. skarżący przebywał poza jednostką wojskową w której odbywał praktykę, korzystając z przepustki udzielonej w związku z okresem świątecznym.

W obu w/w okresach odwołujący figurował w rejestrze działalności gospodarczej, jako współnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą w firmie (...) S.C. Jest to okoliczność decydująca, w zakresie ustalenia właściwego tytułu ubezpieczeń społecznych, a także ubezpieczenia zdrowotnego. Wpis do rejestru działalności gospodarczej, wiąże się bowiem z domniemaniem prowadzenia przedmiotowej działalności przez podmiot wpisany do rejestru sądowego. Powyższe pozwala przyjąć, że odwołujący prowadził w okresach spornych działalność gospodarczą. Zdaniem Sądu, bezzasadny jest podnoszony przez ubezpieczonego zarzut przebywania w okresach spornych najpierw na urlopie, a później na przepustce, nie są to bowiem okoliczności uchylające domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej przez podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 36 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych każda osoba, w stosunku, do której wygasł tytuł do ubezpieczeń społecznych podlega wyrejestrowaniu z ubezpieczeń. Zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek ma obowiązek złożyć w terminie 7 dni od daty ustania tytułu.

Odnosnie terminu wyrejestrowania z ubezpieczenia zdrowotnego stosuje się odpowiednie przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych – art. 74 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027).

W przypadku pracowników, zleceniobiorców, osób przebywających na urlopie wychowawczym lub pobierających zasiłek macierzyński, członków rodziny oraz osób współpracujących przy prowadzeniu działalności gospodarczej obowiązek wyrejestrowania z ubezpieczeń spoczywa na płatniku składek, z wyjątkiem osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, która sama zgłasza wyrejestrowanie z ubezpieczeń.

Ponadto obowiązkiem płatnika składek jest informowanie ZUS o wszelkich zmianach w stosunku do danych zawartych w zgłoszeniu do ubezpieczeń lub wyrejestrowaniu, w terminie 7 dni od zaistnienia tych zmian, stwierdzenia nieprawidłowości we własnym zakresie lub otrzymania zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości przez ZUS (art. 36 ust. 13 u.s.u.s.). Odwołujący natomiast nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku, który statuują wyżej powołane przepisy.

Przez wzgląd na powyższe Sąd uznał, że okoliczności, które zdaniem ubezpieczonego usprawiedliwiają zwolnienie go od obowiązku płacenia składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach spornych za bezzasadne. Powyższa okoliczność z kolei potwierdza prawidłowość ustalenia przez ZUS podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w okresach spornych.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku, z kolei na mocy art. 477¹³ k.p.c. orzekł jak w punkcie drugim wyroku.

(-) SSO Janina Kościelniak